

గార్లయక్

జాగర్లమూడి సాంబశివరావు

రైలు కదుల్తోందనగా కంపార్ట్ మెంట్ లోకి దూసుకొచ్చిందా యువతి ఎవరో తన్నిన బంతిలా.

ఉచ్చాస నిశ్వాసాల వేగంతో ఎగసి పడుతున్న ఎదపై అదుపు తప్పిన సైలు-తెగిన గాలిపటమా? ఎత్తిన తెరచాసా? ఏమో!

'తక్కువ నీటితో ఎక్కువ భూమి సాగు'

డిక్కు చెంబుడు
క్రొత్తూత
డిక్కు
ఎక్కణ్ణి
సాగుచేసి
ఈ పంటను
పండించోనండీ!

గండం గడిచి గట్టెక్కేనన్న ధీమా;
గమ్యం తప్పక చేరగలవన్న ఆశా;
తొంగి చూస్తున్నాయామె కళ్ళలో.
సానడా, నోటీలు దాటని వయసులో నర
పకువుల నోళ్ళూరించే సాగసులో— అర్లరాత్రి
ఒంటరి సయనం-బరి తెగింపా? కథ ముగింపా?
చేతిలో ఏదో చెత్త నవల తప్ప మరో వస్తువు లేని
స్థితిలో మైనరు బేబిలా.

కట్టుబట్టుల్లోకూడా కటిక దరిద్రం తాండ
నిస్తున్న స్థితిలో దిక్కులేనిదానిలా-కంచె లేని
మొక్కలా కనబడుతున్న ఆ పడుచుకేదో ఆపద
వాటిల్లినట్లు వూహించిన వాసంతి ఖాళీగా వున్న తన
ఎదురు సీటుపైకి ఆహ్వానించిందామెని కళ్ళలోనే!
బెత్తం పట్టని కొత్త టీచరమ్మ ముందుకు
నోవ్ నర్క్ చెయ్యని బడిపిల్లలా నడిచి
వచ్చిందామె.

“కూర్చో..... ఎందాక ప్రయాణం?”
ఈ ప్రశ్న ఇబ్బందిలో పడేసిందామెని. ఊరు
పేరడిగితే ఉలికిపడే అనసరం ఉండేది కాదు.
రామాపురంలో ‘సీత’నవో-కృష్ణాపురంలో
‘సత్య’నవో చెప్పి వుండేది. కానీ బాగా ఎరిగిన
దానిలా ఇరుగు సొరుగు దానిలా —“మద్రాసు
కేనా?” అనడిగితే తలూపకేం చేస్తుంది పాపం
గంగిరెద్దులా!

“కేరాఫ్ పొండి బజారా? పానగల్ పార్కా?”
అసాం దెబ్బతిన్నట్టు తలెత్తిచూసిందా పిల్ల.
“మరేం లేదు. మనవాళ్ళంతా వుండేది ఆ
ప్రాంతాల్లోనేకదా-అని”... నీళ్ళు నముల్తానే
నవ్వేసింది వాసంతి.

“మరి..... మీరుండేది...” అని అడగాలని
పించిందా పిల్లకి.

అంతలోనే-ఆ మూం పొత్తికళ్ళలో మేలుకొన్న
బాదిగాడు మూలిగేడు నోళ్ళు నిరుచుకుంటూ.
వాణ్ణి మళ్ళీ నిద్రపుచ్చడానికి వాసంతి చేసిన

వ్రయత్నం ఫలింకపోగా-శ్రుతిమించి రాగాన
పడ్డాడు.

“అకలేసిందేమో సాసం” — జాలిపడిందా పిల్ల.

“అనో... నీకూ మాలలు వచ్చన్న మాల!
ముగాదానివేమో అనుకున్నా” నంటూ-బాబిగాణ్ణి
నాలోకి లాక్కుంది వాసంతి.

అందాక పరాయిదానిలా వ్రక్క బెంచినై
పవలింపు సేవలో వున్న పాఠ్యము విసుగుతో
ముసుగుతీసి “రెప్పలెక్కిన నిద్రకాస్తా
నిగిరిపోయింది రెక్కలొచ్చి వీడి సన్నాయి మేళం
విని. కాసిని పాలిచ్చి నిద్రపుచ్చవే అమ్మాయ్”
అంటూ ఆర్డరు వేసి మళ్ళీ ముసుగు తన్నేసింది.

“ఎవరామె?” అన్నట్టు చూసిందా పిల్ల.

“మా అమ్మ” — అని చెప్పేసి బాబిగాడికి
పాలిచ్చే వ్రయత్నంలో పడిపోయింది వాసంతి.
రాత్రి వేళ రైలు కబ్బం జోలపాల కాగా-ఆ పెట్టెలో
వున్న కొద్దిమంది - ఉయ్యాల సాపల్లా
నిద్రకొరుగుతున్నారు.

మళ్ళీ యక్ష ప్రక్షలు వేసే అవకాశం వాసంతి
కీయరాదన్న సంకల్పంతో పుస్తకం తెరిచింది పిల్ల.
ఆ పుస్తకం పేరు చూస్తేనే తెలుస్తోంది అందులోని
సారాంశం.

వెన్నెల వేడిలో కరిగిపోతూ, ఊహలలో జీవించే
సున్నితమైన కన్నె మనసులపై ‘మాయ’ను
అవిష్కరించే పుస్తకం అది.

ఆ మాయలో పడిన ఏ పిల్లైనా - అదుగో అంతే!

పైల జారివా పట్టకుండా, తనను గమనించే
కళ్ళను పసిగట్టకుండా-నొక్కి నొక్కి పిండుతోంది
దొండపండంటే క్రింద పెదవిని పై పంటతో.

ఆ పిల్ల బుగ్గల్లో పూస్తున్న సిగ్గుల్ని, పెదవుల్లో
కదుల్తున్న నవ్వుల్ని, కళ్ళలో మెరుస్తున్న మెరుపుల్ని-
క్రీగంట చదువుతోంది వాసంతి.

బొజ్జింది పాలు తాగిన బుజ్జిగాడు -
కేరింతలు కొద్దూ ఆ పిల్ల వాడిలోకి దూకేడు.

రంగుల కలలోంచి ఉలిక్కిపడిన ఆ పిల్లకి ‘సారీ’
చెపుతూ బాబిగాణ్ణి వెనక్కి లాక్కోబోయింది
వాసంతి.

ఇంతలోనే వాడు ఆ పిల్ల వాడిని తడిపేసేడు.

“అయ్యయ్యో...” అని వాసంతి—

“పర్యాలే”దని ఆ పిల్లా—

మన్నించుకొంటున్న సమయంలో-
పుస్తకంలోంచి జారిన ‘తోకలేని పిట్ట’ ఒకటి
వాసంతి వాడిలో తల దాచుకుంది. ఆ పిల్లని
లాయ్లెట్ కి పంపి, బుజ్జిగాడి పిరమిద
సున్నితంగా బుద్ధి చెప్పి, పాత్రికల్ వాణ్ణి

బజ్జోపెట్టాక-తన వాడిలో దాక్కున్న ‘పిట్ట’ను
కనిపెట్టేసింది వాసంతి.

ఆవలిస్తే ప్రేగులు లెక్కెట్టే పద్దతిలో గబగబా
దాని గుట్టు తెలుసుకున్న తర్వాత గూటికి చేర్చింది
దాన్ని.

తడిపి పిండిన వోణీని గుండెలపై కప్పకుంటూ
వస్తున్న ఆ పిల్లకి మరోసారి ‘సారీ’ చెప్పి-బల్ల
క్రిందున్న సూట్ కేసును బైటకు లాగింది వాసంతి.
అందులోంచి తీసిన ఖరీదైన వోణీని ఆ పిల్లకిచ్చి
“కట్టుకో” అంది.

సంతులముకు విధేయత చూపే బడిపిల్లలా-ఆ
వోణీని ధరించింది పిల్ల.

“నీలాగే... అచ్చంగ నీలాగే పాట్ల బుగ్గల్లో-సోగ
కన్నుల్లో ముద్దొస్తూ వుండేది మా చెల్లి. దానిదే ఈ
పిల్లు వోణీ” — అంటూ కర్చిఫోతో కళ్ళద్దుకుంది
వాసంతి.

“చితే... మీ చెల్లి...?”

“బ్రతికే వుంది... నరక కూసంలో.”

“అంటే... అత్తవారింట్లోనా?”

“అయ్యో... అంత భాగ్యం కూడానా.”

ఇంకేమి అడగాలో తోచక పుస్తకంలో తల
దూర్చేసింది పిల్ల.

“దానికీ నీలాగే పుస్తకాల పిచ్చి” అంటున్న
వాసంతికేసి అసహనంగా చూసింది మైనరుబేబి.

“పిచ్చి... అని ఎందుకంటున్నానంటే-మా
చెల్లికూడా ఇలాగే-మమమల్లో మాట్లాడుతూనే
పుస్తకంలో తల దూర్చేసేది.”

“ఇంతకీ మీ చెల్లి ఎక్కడున్నట్టు?” అంటూ
పుస్తకం మూసేసింది పిల్ల.

“దాన్ని తల్పుకుంటేనే దుఃఖం
పార్లుకొస్తోంది” — అంటూ పైలలో మొహం
దాచుకుంది వాసంతి.

“అడిగితే తాసం; అడక్కపోతే కోపం” —
అనుకుంటూ మళ్ళీ పుస్తకం తెరిచింది పిల్ల.

“ఊరంతా కోడై కూసింది-మా సీత గీత
దాటిందని. కన్నవాళ్ళు కళ్ళెరజేసి అడిగితే-
ప్రేమించానంది పక్కంటబ్బాయిని. పక్కంటోళ్ళు
నడిగితే పక్కన నవ్వేరు. అబ్బాయేమో అడ్రసు
లేదు. వున్నట్టుండి ఉత్తరమొచ్చింది సీతకి—”
చెప్పకుపోతోంది వాసంతి.

దొంగవాలుగా పుస్తకంలోంచి ఉత్తరం
చదువుకున్న మైనరు బేబి - గీత దాటిన సీత
స్థానంలో ప్రవేశించింది.

“సెంట్రల్ స్టేషన్ లో స్వాగతం పలికేడు
పక్కంటబ్బాయ్. రెండు రోజులు సరదాగా

